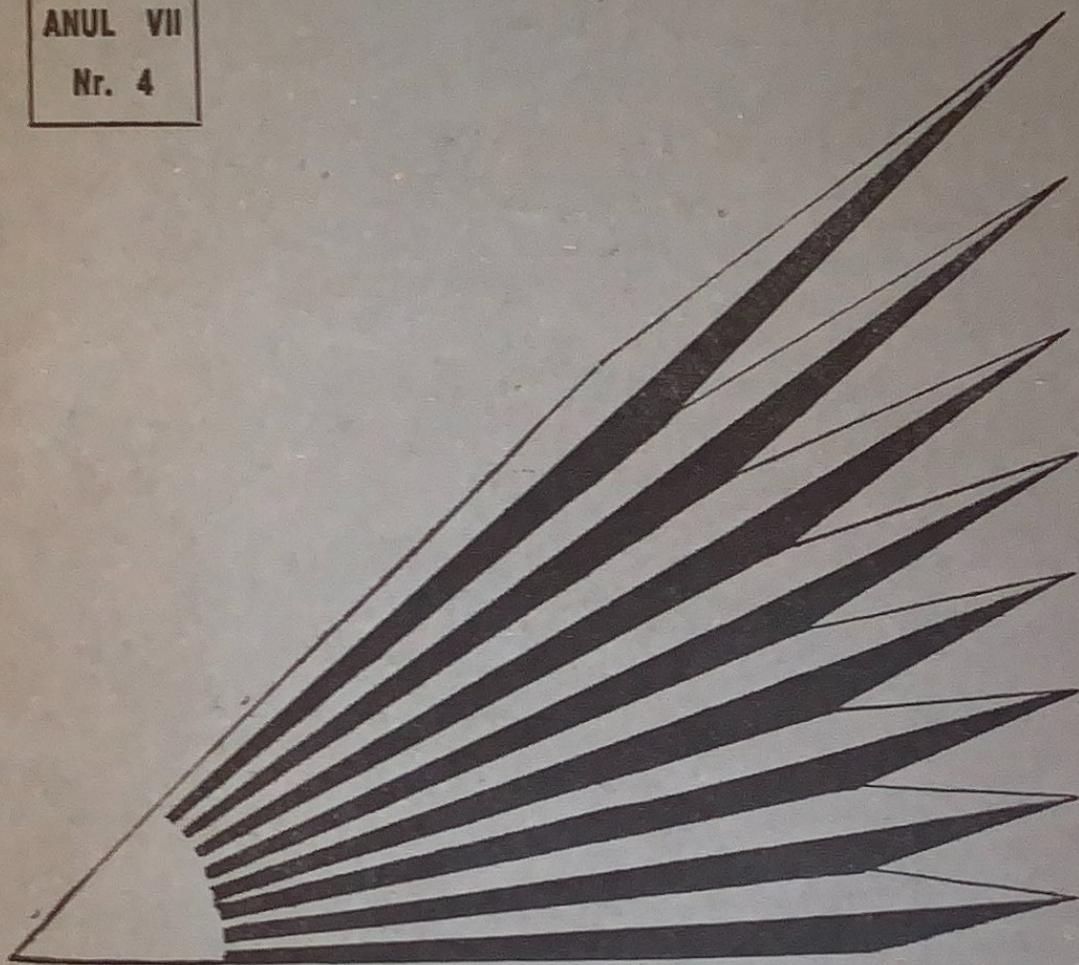

ANUL VII
Nr. 4

VLASTARUL

„VLĂSTARUL“

REVISTA LICEULUI „SPIRU HARET“
APARE ODATĂ PE LUNĂ

COMITETUL DE ELEVI:

CONST. ERBICEANU, C. SPERI, BARBU DAVID, MIHAI CIOC, MIRCEA BUESCU

Sub conducerea d-lui profesor GEORGE MARINESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIJA: LICEUL „SPIRU HARET“, STR. ITALIANĂ 31, BUCUREȘTI

ABONAMENTE: PE UN AN 100 LEI

ACEST NUMĂR 10 LEI

ANUL VII, Nr. 4.

1931.

SUMARUL:

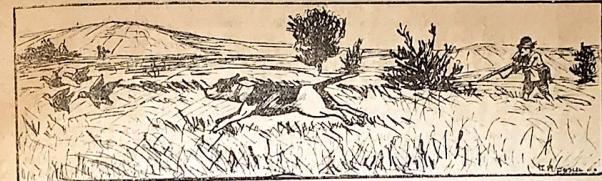
Fapte izolate	de D. Focă	Cronica matematică	de Acikgheozian
O faptă creștinescă	de D. Iănescu	Poarta neagră	de Buescu
Celebrarea patronului		Cohortele morții	de B. David
liceului	de M. Cioc	Const. Kirilescu	de R. Haneș
Calea Victoriei (versuri)	de Grigore Ioan	Dușmanca	de Desana
Zilă triste (versuri)	de Ștefănescu	Cocoșul Negru	de Kohn
Strigături (versuri)	de Dragomirescu	Cronica muzicală	de Ș. Trancu-Isil
Femeea și supraomul	de C. Erbiceanu	Cronica filmelor	de Tr. Popescu
Problema cărții	de T. D. Vifor	Cronica plastică	de Sorin Ionescu
La Mănăstirea Ciolanu	de Mirescu	Revista revistelor	de M. Ecure și Buescu
Un interview cu Moș Crăciun	de Paleologu	Activitatea cl. VII-a	de B. David
Mecanismul căderei frunzelor	de Breyer	Pagina jocurilor	**
Vacuumul	de Rădulescu		

Anul VII, Nr. 4.

„VLĂSTARUL“

Revista Liceului „SPIRU HARET“

1931.

FAPTE IZOLATE

ELEVII școalei noastre sunt — cu rare excepții — elemente de muncă, de conștiință, discipulație.

Pregatirea sufletească cu care elevii vin din școală primă și din familie, influență bună, căreia sunt supuși de cănd pășește pragul acestei școli, contactul strâns și consecutiv dintre școala și familie asigură elevilor nostri și căță vienme stau în școală și cănd sunt departe de ea, o atitudine decentă cuvântiosă, familiară dar plină de respect și demnitate.

Chiar atmosfera din școală este prielnică unei discipline aproape consimțită, plină de familiaritate adică de dragoste și încredere dar și de respect, permitând inițiativa și curajul.

De sigur școala împarte bucuros cu familia roadele bune ce constată la elevii ei. Școala ca și familia sunt bucurioase să constate că patrimoniu moral al scolioi este în continuă sporire.

Iată însă că în ultimul timp căță din elevii scolioi au avut pe stradă după ieșirea din școală, o purtare nedرمă de un elev și că, observați de un profesor, în loc să-si recunoască greșala, să se apere evitând pe profesor, chiar mintind, ei au avut față de acesta o atitudine provocătoare, ofensătoare, scandaloasă.

Pentru linistirea elevilor și părinților, noștri trebuie să spun că acești elevi provin din elevii plecați — dela alte licee — și că mirarea noastră ar fi nemăsurat de mare dacă elevi produs al școlii acestia, — ar fi capabili de șsa abateri și de atata degradare.

Pentru fapta lor, ca pildă pentru puțini cari eră putere fi adenemteni să cadă într-o asemenea greșală, și ca o măsură de dezinfecție morală, acești elevi au fost eliminati din școală.

Fără ei, și fără cei cari se vor dovedi a fi că școala noastră își urmează linisit opera.

Un elev, dintr-un liceu din Iași, a atentat la viața unui director de ziari.

Dacă cel de mai sus comiteau o abateră gravă, acesta era victimă unei rătăciri ; dacă cei dințăi au avut o purtare nedرمă, a acestuia a fost criminală.

El s'a socotit în slujba unei convingeri, a unei idei, a unei credințe.

La vîrstă aceasta, fără cunoașterea și experiența vietii, cu lipsă de discernământ dar cu entuziasm nestăpânit, poți ușor cădea victimă curenților extremiști și comite acte care sunt și criminale și inutile și aduc și jalea în familie.

De aceia noi — școala și famile — cerem elevilor să nu facă parte din niciun fel de societate în afara de școlă — fără autorizație noastră, cari stim dacă și unde nu este nicio primejdie.

Dacă vreun elev totuși nu va lua în seamă acest avertisment, familia va lua măsurile ce va crede că este greșală — noi însă îl vom elibera fără zăvădă din școală pentru că aşa nu dictează grija ce avem pentru educația celorlați.

Amăndouă aceste fapte însă ne atrag atenția și scolioi și familei că controlul nostru numai poate fi uneori suficient și că o supraveghere mai de aproape mai continuă și, dacă e posibil, cu atât factori, e necesară.

Vom avea noi, pentru acești puțini răi, și o poliție școlară?

DIMITRIE FOCĂ

Directorul Liceului

O FAPTĂ CREȘTINEASCĂ

CU OCASIA Sf. Sărbători ale Crăciunului, Direcția Liceului „Spiru Haret”, cu dragostea și grijă părintească ce arată tuturor elevilor că sunt dăți spre a-i instrui și educa, a luat inițiativa și astfel acesta, să sărbătoarească pomul de Crăciun, cu care ocazie obolul elevilor darinici să fie în ajutorul celor săraci și merituoși.

Apelul direcționii făcut cu concursul d-lor dirigenți de clase, a avut ecou în sufletele unor elevi, cari au dat dovadă școlii că, între elevii ei sunt elevi cu trupuri mici, dar cu suflete mari. Ce lucruri frumoase!

Pentru organizarea ei, direcționarea, a însărcinat pe d. profesor Popovă și d-mii pedagogi Băzavu și Călinescu, caru cu bunăvoie și pricere, au inventarizat și totalizat lucrurile și sumele donate de elevi: joasătă, cari merită toată lada, pentru gestul lor atât de generozi și generoși.

Clasa I A : Cristescu, Boloney, Gusiade, Iliescu, Constantinescu, Kimmel, Ionescu Darius, Aizic, Avram, Cherber L., Kofler, Popp.

Clasa I B : Mondaner, Paleologu, Lalescu, Popescu Victor, Steinhart, Nicaescu Petre, Scornea, Mateescu, Surmeian, Nicolae, Pizone, Marianu, Voiculescu, Măniculescu, Topa, Nisim.

Clasa II A : Alimănițeanu, Florian, Manolescu.

Clasa II B : Schrager, Zamfir M., Solavici, Oancea, Rozenblum, Teodoru M.

Clasa III A : Conitz, Ionescu P., Chirilescu, Cudalbu, Constantinescu.

Clasa IV A : Moisil, Sculy.

Clasa V A : Din amenzile clasei, prin d. Director Locuteanu.

Clasa V B : Farmache, Capelaneu, Marin P., Schuler A., Drăgușanescu, Spanier, Ciocazan, Georgescu A., Popescu C. Traian.

Clasa VI B : Marcovici, Mihăilescu G., Mihișescu N.

Astfel în ziua de 23 Decembrie 1930, o bună parte din elevii liceului, adunăți în clasa V în prezența d-lui D. Foza - Directorul Liceului, — a d-lui prof. Popovă, a d-lor, pedagogi Băzavu și Călinescu și a subsemnatului, darurile elevilor de mai sus, constând din : imbrăcăminte, încălăzintă, lingerie și alimente, prin mână părintească a d-lui Director au fost împărțite la 21 elevi merituoși, iar o parte din alimente și rufările (mai mici) au fost trimise societății pentru protecția copiilor abandonati spre a-i îmbucura și pe micuții de ei, cu ocazia Sf. Sărbători. Satisfacția sufletească a celor darinici și bucuria

celor meritoși se observă în figurile lor atât de mult, încât miscat peste măsură, după ce d. Director, printre cuvântare îndigoșătoare mulțumește elevilor darinici și părintilor lor, am luat cuvântul și ca diriginte al clasei a II B, am mulțumit în numele elevilor mei și a celorlalte clase caru primis daruri atât elevilor, cât și d-lui Director, pentru preocuparea și grijă părintească, o poartă elevilor scoalei.

Îată deci, dragi elevi, cum prin inițiativa direcției cu obolul vostru prin înțelegeră și dănicia părintilor voștri, se pot face fapte mărețe, creștiniști, demne de totă lauda.

Bravo voi și ferice de părinții voștri !

P. TANASESCU
Diriginte Cl. II B.

Galeria liceului „Spiru Haret”

de Rădulescu M., Cl. VII B

COMEMORAREA PATRONULUI LICEULUI NOSTRU

— SERBAREA DELA „TEATRUL NAȚIONAL” —

12 DECEMBRIE 1930

NANUL ACESTA ca'n toți ani, liceul nostru, conform frumoasei tradiții ce se păstrează cu rigore de un timp îndelungat, și-a comemorat în preajma sărbătorilor Crăciunului, pe acela ce-i veghează bunul mers din lumea celor drepti.

Cu acest prilej părinții, au probat că dragostea nețăruită de copiii lor nu cunoaște nici o piedică, nelăsând cu totușă criza ce se resimte în toate clasele sociale, nici un loc necumpărăt al marelui nostru teatru Național, incurajând și usurând astfel instituția ce și-a luate greava însărcinare de a cultiva sufletele tinerelor lor viăstăre.

In ziua sărbătorii, prin considerabilul număr al spectacolilor, compus din majoritatea părinților și profesorilor elevilor liceului sala lucea aspectul premierelor jucate de artiști favorizați.

Simplicitatea, lipsa de pretinjenie, vesela tinereței cu care ne-am prezentat în cantică și jocuri, au plăcut extrem de mulți publicului ce și-a putut retrăi câteva clipe din copilarie.

Serbarea s'a inceput prin discursul D-lui Cudalbu, președintele comitetului școlar, care a zugrăvit în către cuvinte pline de insuflare rolul scoalei în propriașa și consolidarea tării, amintind totodată figuri mari din trecut ce au contribuit la înfăptuirea și organizarea învățământului, insistând asupra lui Spiru Haret.

După impresionantele cuvinte ale D-lui Cudalbu a urmat partea artistică alcătuință cu multă competență de d-nii profesori: Gh. Marinescu, P. Tănărescu și P. Soloveanu.

Programul a constat din 3 părți.

In prima parte corul liceului, asupra căruia ar fi inutil să insist îndată ce spun că a fost sub baghetă, plină de vigoare, a D-lui prof. V. Soloveanu, a intonat „Imnul nostru“ de Danilescu și „Hai în horă“ de Dima.

Elevul Teodoreanu din cl. IV a recitat cu seninătate și intonație remarcabilă Doina

din „Serenada din trecut“ de M. Rădulescu. Mircea Vasilescu, al căruia talent pronunțat promite mult, s'a produs pentru a doua oară la comemorările patronului nostru, execuțând la vioră: „Cântec dulce“ de Barns și „Pe aripile canticului“ de Mendelssohn.

Partea a doua a fost compusă din piesă „Sărăcul Popa“ de M. Sorbul, jucată desigur de bine de elevii din cl. VI-a și VII-a. Interpretul rolului lui Mihai-Viteazul, Petro Marin, a lăsat să se vadă, spre surprinderea tuturor, un talent ce n-ar trebui neglijat. Printre elevi ce s'au remarcat în ofara de P. Maxim, citez pe, Abramović C., Ionescu Sonin, Brecher I., Popp A.I. și Vasiliu.

Găseșc că nu este locul să fac critică piesei mai ales când este a unui autor consacrat atât de cunoscut ca D-l M. Sorbul.

Partea a treia, rezervată producătorilor sportivi sub conducerea încercătorului maestru P. Tănărescu, s'a inceput printre un tablou ginnastic format din 150 de elevi, cari a stărtit admiratia și unanimitate aplaude publicului. Au urmat exerciții cu mingii ale claselor VI A și VII A, după care elevii clasei I-a au simulat o recreație în curtea liceului în așteptarea profesorului de gimnastică.

Elevii membri ai soc. „Flacără-Sp. Haret“, dela cursul de scrinătări la D-lui P. Tănărescu au executat diferite figuri de scrină educativă.

Tin să menționez că piramidele în culori au format cel mai reușit număr al producătorilor sportivi și care a avut o deosebită influență asupra impresiei spectatorilor.

D-l prof. Tănărescu a arătat și anul acesta pentru a 2-a oară ce pot lucra elevii unui liceu când au un profesor iubit și respectat.

Serbarea s'a încheiat la orele 5 jum. într-o atmosferă de mulțumire și voie bună.

MIHAIL M. CIOC.

Băl. Serv. 1. Teatr. Mo. 2. Viz. 3. Tîm. 4. Piatra
S. M. 5. Inter. P. Viz. 6. Tîm. 7. Viz. 8. Pop.
Seoul: Ionescu A., Zimbal M., Bodocu V., Popescu A., Stein L., Mihăilescu.

Reprezentarea piesei „SARACUL POPA” de M. Sorbul.

CALEA VICTORIEI

Claxon
Imbulză
Si eşapament.
Gesturi disperate
De sergent.
Firme luminoase
Radio,
„Atwaterkent”
Bar automat
Dulce condiment.
Unii cască gură
In pas răs si lent.
Un bec verde roşu !
Intermitent.

Vin de Dealul mare
„Cel mai excelent !
Pantofi eleganți,
Insignă de student.
Galosul Treborn,
cel mai rezistent,
Un domn parfumat
plin de sentiment.
Ciorapi de mătase,
Surâs innocent.
Vânzător de ziar
independent !
Jazul lui Moscopol.
Acompaniment

de saxofon nebun
sau alt instrument.
Ziarist curios și
intelligent !
Om politic acru. —
la Caspa
poet eminent.
Şomerii lefteri,
Făr'angajament.
Cred, cătă ghicito !
E calea Victoriei,
al nostru ornament.
evidenț !

GRIGORE ION
Cl. VI A.

STRIGATURI

culese din Jud. Mehedinți

Joc in sat la horă deasă
Să de furcă nici nu-mi pasă,
Căci când văd furca și fusul
Par că mă mânâncă ursul.

Aoleo ce mai rușine
Joacă și cele bătrâne !
Aoleo ce mai potop
Joacă și-ai bătrâni de tot.

Hai, băbujo, să jucăm
Fata să ne-o mărităm.
Ferică de noi c'om da-o
Vai de capul cui o lăua-o !

Hai leliştă'n Bucureşti
Să-ți fac salbă de ciuperci
Să opinci de castraveți,
Să-ți dai vin din oale goale

Frunză verde de mohor
Veni vremea să mă însor
Dar fetele-s toate tunse
Cu pecmez pe buze unse.

DRAGOMIRESCU ȘTEFAN
Clasa V-a A

ZILE TRISTE

Nucului din bătătură
I-au rămas crenigile goale
Frunza verde de altă dată
Zace moartă azi pe cale.

Printre ramuri suflă vântul,
Sufără vântul a pustiu
Picuri mici de ploaie rece
Cerne cerul cenușiu.

Pe o creangă sgrăbită
Stă o vrabie ; sărmana !
Greu o să-și găsească, biata !
De-acum înainte hrana.

N'are astămpăr, de pe ramuri
Sus pe străini s'a oprit,
Eu din casă o văd cum zboară
și mi-e sufletul măhnit.

Merg din nou la gura sobei
Gândurile mă'mpresoră
Multi săraci n'au lemn în casă
și-i mult până primăvara !..

ȘTEFANESCU D. AURELIU
Cl. II B. Liceul Spiru Haret

FEMEEA ȘI SUPRAOMUL

FEMEEA poate fi creator, poate da și ea ca și bărbatul opere nemurtoare care să străbată spațiul și timpul, cu alte cuvinte, pot exista supraindividualități supra-oameni femeieni?

Nu voi răspunde că André Gide care pretențide că femeea nu are inteligență, nici moralitate, nici voință, nici sensibilitate și nici metafizică, că este inaccesibilă sublimului, mai prejos de maimuță ca înțeligență, nici că Charles Maurras care crede că o femeie care gândește sau face literatură, e o profană! Nu!

Cred întrădevăr că femeea nu poate fi un supraom creator: că poate numai să simtă mai intens și să extorizeze mai bine ceiații aiui ar creaț. Aceasta stă în psihologia sa diferențială care, din anumite puncte de vedere o pune în inferioritate față de bărbat că și în ereditatea sa.

Psihologia diferențială atribue drept caracter esențial al femininității, emotivitatea. Finalitatea deosebită a femeiei a fost aceea care a cerut aceste dispoziții emotive. Lubrarea de copii, sentimentul de ordine și de tradiție sunt la ea mai desvoltate din aceasta cauză decât la bărbat.

Paul Valéry îl refusează categoric posibilitatea de a concepe o artă abstractă. Tot așa Henri Ford (Aujourd’hui et demain) afirmă că „n’are spirit precis și mecanic, n’are răbdare nici spirit de inițiativă. Sună mai aplă să primească ordine de căd de a descoperi singure cureauțe facut. Ii e greu să ia o hotărâre în viață curentă, căci aceasta cere o experiență și experiența e cea lipște mai mult jemecit. A fost și este încă un obicei înrădăcinat, o tradiție, că femeea să fie înconținută îndepărțată dela cunoașterea vieții reale și în genere dela orice activitate. Chiar acumă, deși caută să-și câștige drepturi egale cu ale bărbătașilor, mai trăieste în această viață de iluzie. Femeia deci nu a putut să-și formeze o experiență care să-i servească în imprejurări când liberă, ar de luat o hotărâre. Emotivitatea i se datorăse faptul că femeea simte mai mult frumusețea unei opere de artă, a

unei poezii, a unei simfonii. Transferul cultului său în suflarel creatorului se face cu mai multă ușurință și mai necalculator decât la bărbat.

De multe ori femeile au fost acelea care, pentru prima oară au relevat frumusețea unor creații artistice și au reușit să le impună în gustul publicului.

Când tragedia clasică a lui Corneille și a lui Racine căzuse din gust și admirarea tuturor se îndreaptă către dramele românești ale lui Victor Hugo, Alexandre Dumas păre, Alfred de Musset, o femeie, Rachel,

a fost aceea care a simțit adânc frumusețea artei clasice și prin minutul său joc, expresie a emotiei sale sincere, a reușit să reducă la locul de cinste pe care-l merită.

Mai rar se găsește un bărbat al căruia suflul să-și insinueze să vibreze în gama simțimilor creatorului.

Am văzut că altă din caracteristicile femeii e faptul de a fi mai legată de tradiție decât bărbatul. Aceasta este un nou inconvenient pentru creație căci tocmai tradiția cu prejudecățile ei, este aceea care impiedică nașterea unor noi idei. Femeea n’are curajul, n’are voință necesară de a o zdrobi.

Afără de aceasta femeea n’are totdeauna liberă, chiar libertatea de azi e relativă, deci legată de aceea de care depinde. Afără de rari exemple, ca Platon în republica sa, cără dă femeilor drepturi egale cu ale bărbătașilor, toti, din toate popoarele au avut credința că femeea n’are inteligență bărbătașului, ca nu poate fi întrebuită la munca, trebuie să fie oarecum încisă, la distanță de luptă pentru viață, să îngrijească numai de căminul familial. În orice caz, dacă acum se poate socoti liberă, această epocă, de prizonierat putem zice, a rămas adâncă întrăpără prin ereditate în orice femeie.

Femeia excelață însă în ceace privește iubirea, devotamentul, sacrificiul. Dar în urma crizei contemporane aceste două voturi tind să se confundă. Femeia caută să se descorească de tradiție seculară care i-au format caracterul să imite tendința către creație și imaginație a omului.

C. L. ERBICEANU

PROBLEMA CĂRTII

PROBLEMA CARTII? Sau mai bine zis problemele cărtii. Căci de această problemă generală a cărtii se leagă patru probleme, care la un loc constituie această problemă atât de mult desbută și discutată atât de scriitori, că și de editori: scriitorul, tiparul, cititorul și răspândire.

Problema scriitorului se poate rezolva ușor, dând posibilități scriitorului să poată vedea lumenii tiparului.

Problema tiparului este în funcțiuie de cea a hărții. Putina răspândire a cărței se datoră în mare parte acestei probleme a tiparului, combinată cu cea a hărții. Hărții indigenă e de calitate proastă, ceea ce strică gustul estetic al cărtii și pe deasupra e și scumpă. Aceasta din cauza trusului hărției, subvențional de Stat. Înălțuri de chestiuni hărției, care face ca astăzi cărțea să fie purină răspândită, este chestiunea execuției tehnice. Căritorul vrea astăzi, o carte frumoasă și atrăgătoare nu numai ca fond, ci și ca formă. Să întră într-o lumea de estetică tiparului autotochit. Execuția elegantă a cărților editate de aceste case de editură, a facut pe mulți librai să înlocuască papusașele de călăi și de carton și cărțile postale ilustrate din vitrine cu aceste volume producătoare de sensații plăcute ochiului.

Acum chestiunea cărților. Nu toate cărțile se citesc și se răspindesc la fel. Ceeace face ca o carte să fie mult cădită este concordanța dintre inspirația autorului și necesitatea susținătorii cărții. Să datorită acestei concordanțe romanele „Ion”, „La Medeleni” și „Intunecare” au avut un succes enorm. Prințul, datorită faptului că zugrăvește viața unei provincii românești, mult iubită și căutată, dar puțin cunoscută, așa cum a fost Ardealul până la unire. Al doilea punct de sensibilitatea autorului se potrivește cu cea a căritorului și al treilea punct de zugrăveste o parte din realitatea trăită de noi.

Dacă avem trei scriitori căti, aceasta nu înseamnă că nu există criza cărtii. Căci ce reprezintă tirajul unei cărți de 15.000 de exemplare, față de populația României de 18.000.000 locuitori?

Nici 0.1%. Stratul de cititori trebuie să dăncă. Cel puțin 10% din populația României. Să evident că aceasta nu se va putea face de căpătă răspândirea cărtii. În ceeace privește răspândirea cărtii trebuie să constatăm că suntem încă mult înapoiati. Ne lipsesc organizarea, Trebuie o organizație intelligentă alcătuitură care să ia cartea din momentul apariției editorului și s’o pună în mâna căritorului. Publicul căritor trebuie atras nu mai puțin și prin reclamă intelligentă, care să atragă atenția asupra atâtiori de talent cari nu știu să-și recomande producția. De sigur scriitorii, vor juca în această ofensivă a cărtii, un rol important, fiind vorba, în primul rând de ei.

Dar alături de lipsa de organizare în ceeace privește răspândirea cărtii, mai este încă un lucru, care face ca astăzi cărțea să fie puțin răspândită și anume: o editură trimite unui libraru oarecare dintr-un oraș oarecare, pentru desfaceare un număr de zece, volume, de ex. dintr-un roman oarecare. Ce face libraru? Vinde volumele într-un timp oarecare, de ex. o lună. Libraru nu mai cere altele editurieri, deși poate și solicitanță de clienti, pentru a nu fi săli să plătească costul volumelor vândute. Banii îl întrebutează pentru diferite afaceri comerciale individuale, până când, după ce au trecut câteva luni, dacă nu și ani, va găsi cu cale să rambruseze sunătățile datorăză, suficiente de exploatață. În modul acesta cartea rămnăne condamnată de a nu mai fi vândută. Să ceeace și multă trist, este că acest sistem e practicat de mulți librari. Abuzul acesta și trebuia să devină printre lege specială.

O soluție pentru înălțarea crizei căritorului este organizarea bibliotecilor populare. Însă ideea aceasta se loveste azi mai ales de lipsa de organizare. Bunăvoieța și insuflețirea se cheamă de peste 20 de ani, și se cheultă și mijloace, dar fără rezultate corespunzătoare.

Evident că și statul ar trebui, prin organele sale, să contribuie la rezolvarea crizei căritorului, însă nu de la stat trebuie să așteptăm această rezolvare, ci dela inițiativa particulară, în cazul acesta, a scriitorilor. Unui notar, șef de birou sau prefect, puțin îi pasă dacă cărțea căritorului sau cărturarii autor este cădită sau nu. Fiind vorba de ei, scriitorii trebuie să joace un rol important în această ofensivă a cărtii, lucruri pe care unii îl-au înțeles, Sadoveanu, Cezar Petrescu, Rebreni și Argeșeanu, dându-și concursul lor la răspândirea cărtii.

T. VIFOR

LA MÂNĂSTIREA CIOLANU

MBOLDITI de aventură și își spătiți de necunoscut, ne-am hotărât — sacrificând jocul, — să gustăm vraja drumului de cără spre sfânta mănăstire „CIOLANU”, așezată lângă poalele CETĂȚUIELI, la 32 kilometri de orașul Buzău, într-o dimineacă argintată de razele soarelui cocotat pe o streașină de munte.

Pe drumul asternut printre poene, străcurat printre fâșii de pădure — pasul ne poartă prin locuri sfinte, călătore rare, călătore de anahoreți cu bărbile albe și colilia străcurată printre brusuri în dimensiuni exotice. Sgomotul pasilor despică tăcerea. Ecoul gonește linisteia. Păsările proslăvesc creația prin simfonii naturale. Florile — mânăgăite de soare — își îndreaptă măicuțele coroane spre lumină.

Burejii lipiți de tulipine scăldăde de sevă, insuflătoare de umezelă, se înfrățesc cu mușchii verzi, spre a lupta cu soarele.

Drumul sus greu coasta. Côtește în serpentine printre vâgăuni deschise de adânc și calcațe pe locuri ferite de prăvălie.

La o cotitură, râșnind din negura ce se degăză din funduri neumblate, biserică mare a Sf. mânăstirii Ciolanu, albește verdele-negru al pădurei.

O liniște adâncă, asternută peste tot! Ceva sfânt plutește în aer, ceva născut din credință.

Mersul nostru voinicesc, ne apropi mânăstirea de privire.

O punte, un pod de lemn necojit, și... mânăstirea ne primește prin porțile streluite de sfîntii îcoanelor ce le împodobesc.

Nimeni. Tăcere... O rândunică își repară culul. Un grecere vrednic își soflegează — în iarbă — cântecul pentru concertul nocturn și... un călugăr uitat de vreme, adus ca o virgulă uriasă pictată cu tuș negru chinezesc, reprezentă deocamdată pe localnicii Sfintei Mânăstiri, dovedind că e locuită.

Sfânta Mânăstire are două biserici, cu drumi deosebite: Biserică mare — Sfânta Maria — și biserică mică — Sfântul Gheorghe.

Slujba zilnică și cea nocturnă, se oficiază în biserică mare. Prin ușile larg deschise, se strecoară rugile celor ce slujesc pre Domnul. Litaniile cu sunet nazal, ne impun pioșenie ca și totul ce e aci.

Tăcerea și sfâșiația de cântecul clopotelor și de sunetul sacadat al ciocanului pe temelii răsunător de carpen.

Slujba terminată, bolta aurie a bisericii pic-

tate foarte frumos — pictură considerată istorică — recăpătă linisteia și tăcerea pauzelor.

Roiul de călugări, cu vesminte de călătorei paserilor de iarnă, se îndreaptă spre trapeză, unde dispăr, revenind cu searăbă mâncare de călugări, spre a se pierde spre chilioarelor, clăsite de jur împrejur.

Ospătările din hrana săracăcioasă, dar pușă la dispoziția noastră cu bunăvoie.

Ne grăbitim, — mișcându-șapă! — spre a urca din vreme la Cetățue, rămanând ca spre seară să coborim pe răcoroare, spre Tisău, locul de pornire.

Drumul spre Cetățue — drumul oilor — urcă drept. Frunzișul uscat, căzut altădată, face pantă alunecoasă.

După vreo jumătate de ceas dela plecare, ochii noștri se desfășă de una din cele mai fermeștoare priveliști.

Valea Buzăului se desfășoară sub noi. Ochiul nostru pot privi până în îndepărtările culmi ale măriților Carpați.

Acest loc, a fost unul din cele pe care, desătul rege Carol I îl alesese pentru rezidenția de vară, dar în apropiere, negăsindu-se apă curgătoare, bunul și marele rege a cădut o fântână, toată din piatră ce se extinge dintr-o căieră apropiată, proprietatea mânăstirii.

Splendida panoramă e segmentată de serpuri argintiu râu — Buzău — în două părți.

Pare pictura din dosul unui ochiul cu proprietăți optice. Ochiul nu se mai satură privind! O gamă fantastică, o frumusețe! O pagină de descriere din Vlahuță!

Spre seară coborim. Frumusețea naturei ne insuflătoște. Cântecele plutesc pe buzele noastre.

E una din frumusele zile din viață — petrecute de mine — cu vizitarea acestui lăcaș sărat și împrejurimile împodobite de mâna creatorului lui.

V. MIRESCU
Cl. III B. Lic. „Sp. H.”

UN INTERVIEW CU MOS CRĂCIUN

PE CAND stam ieri la masa de lucru și mă plăcăsram, căci nu știam ce să fac, am văzut deodată pe fereastră zăpadă.

— „Ninge!” îmi zic eu cu bucurie. Deodată imi trăsim prin minte să iau un interview lui „Mos-Crăciun”.

Mă îmbrăcă și plecă, cat ai numără pâna la zece. Însă nu știam unde să-l întâlnesc pe Mos-Crăciun. După puțină gândire, mi hotără să mă duc la gara de Nord, că poate l-aș întâlni, ieșind dintr-un vagon, căci este timpul sosirii lui. Mă urcă într-un taxi, și după ce am indicat sofeurului destinația, mă duse cu grabă la gară.

Întreb pe un hamal dacă nu cumva a sosit trenul de marfă (căci Mos-Crăciun vine cu diferite marfuri).

Hamalul dădu din umeri fără nici un răspuns. Mă duc atunci pe peron și aştepț un ceas, două, trei. Văzând că nu vine nici un tren de marfă, am zis că o fiosat. Atunci m'am decis să-l cauț prin hoteluri. Mă duc întâia la „Hotel Boulevard”. Întrebai pe portar dacă au pe Mos-Crăciun client. Portarul deschise o patalama enormă de registre, căută la litera „M” și la litera „C”. Apoi declară solemn că n'au oноsrea de a avea pe Mos-Crăciun ca client.

Tot același lucru se întâmplă la toate hotelurile. Atunci mă duc să-l cauț pe Filip Lindenberg și pe Cartea Românească.

Apoi mi-am adus amintire că anul acesta e la modă expoziția de jucării dela Socec. Mă suui la etaj, și văd pe Mos-Crăciun într'un colț al sălei.

Mă duc drept acolo, îl salut și-l întreb dacă ar putea să-mi spuea ceea ce pentru articolul meu. Nici un răspuns. Atunci constată că nu este viu acest Mos-Crăciun.

Enervat că n'au putut face nimic, mă duc acasă și mă lungesc pe divan.

După un ceas, — fără să știu cum și ce fel, mă văd transportat la aerodromul Băneasa. Spre mareea mea bucurie, văd pe mos-Crăciun scobind dintr-un avion gigantic. Atunci mă reped la el și salutându-l, îl întreb :

— „Mos Crăciune, ai avea bună voință să-mi răspunzi la niște întrebări?”

— „Sigur că da, dragul meu, numai să vedem: ce fel sunt întrebările?”

— „As vrea să știu cum ai venit, și ce ai adus”.

— „Păi, văzând că acum este la modă aviația, am luat aeroplano și am venit. Am adus în sa-

cul meu lucruri mai mici și mai fără preț, căci e criză, și la mine această criză se simte grosav”.

— „A propos, mie ce mi-ai adus?” Il întreb eu, surâzind.

— „Păi, dacă și-șă spune, n'ai mai avea nici un un. Vreau să fie o surpriză!”

— „Te rog, Mos-Crăciune, spune-mi, ce mi-ai adus? Ce-ți pasă de surpriza mea, dacă eu sunt așa curios?”

— „Ti-am adus printre altele, niște cerneale, ca să poți să scriși articolul cu interviewul meu! Si și-am mai adus un... dar nu vreau cu nici un chip să-ți spun. Pot cel puțin să-ți spun ce am adus colegilor tăi!”

— „Haide săpne-mi, Mos Crăciune, spune-mi repede!”

— „Le-am adus jucării și obiecte, la fiecare după starea sa finanțări. Pe lângă asta le-am adus și vre-o 15 zile vacanță!”

— „Foarte frumos din partea ta, Mos-Crăciune, dar aș vrea să știu, vară ce faci?”

— „Vara mai uit din cer la voi, pământenii, cum stricăt lucherile ce v'am adus.”

Deodată, facu o mișcare nesociabilă și căzu într-o căzună de pe divan.

Si din tot interviewul cu Mos-Crăciun, m-am ales cu un cucui la cap...

M. PALEOLOGU
Cl. I-a B

MINUNELE VREMII

BINEFACERILE FOTOGRAFIEI

In ultimul timp, fotografia a dovedit că ea nu servește numai ca mijloc de distracție ci poate aduce aperturi importante și în domeniul științei. Astfel și vorba de un mic aparat Kodak, de aluminiu, care are un diametru de 1,5 cm și o lungime de 10 cm, care este destinat să fotografieze...interiorul stomacului.

În New-York, cu un criminal anume Valero și care a dat rezultate excelente. Aparatul—inzestrat cu o lampă de 6000 de lumeni—l-a fost introdus în stomac și a scos 36 fotografii, din care s'a putut constata că în stomacul bolnavului este un ulcer. Valero a avut un dublu profit: va putea să-să trateze boala, iar pedeapsa lui—muncă silnică pe viață—l-a fost redusă la douăzeci de ani.

(După Meccano — Magazine)
M.

MECANISMUL CĂDEREI FRUNZELOR

VĂTI INTREBĂT VREODATA care este cauza despicării periodice a arborilor noștri, toamna? Fenomenul, prin însăși regularitatea sa, nu ne miră: îl găsim foarte natural. Desigur că suntem îspitii să credem că frunzele se ofilesc deoarece și-au înplinit termenul vieții lor și că simplul efort al vântului le deslipșează de crengi. Fenomenul este în sine cu mult mai complex. Cu venirea toamnei, copacul își amputează frunzele, după cum un crab își leapădă piciorul de care a fost prins și precum mulțimea cruceștilor îi redă libertatea, tot așa și acea a vegetalului îi salvează viața. Aceasta poate fi socotit ca un act de prevedere. Care este deci, procedeu prin care planta se leăpădă din aceste frunze? Cu puțin înainte de cădere, se formează, către baza petioloului, o secțiune generatoare, pe o direcție perpendiculară pe planul petiolului. Astfel păturile de celule proliferante produce de ambele părți ale două pături de celule, apoi se distrug ca însăși. Astfel se realizează, deacurzisul petioloului, o secțiune care nu respectă decât grosă nervură care servește pentru transportul sevi. Puțin căte puțin, izolația de tulipina care o poartă, frunza se usucă și moare. Clorofila, care-i dădează frumoasa culoare verde, dispără și în urmă unu fenomen de seducție, o substanță galbenă produsă din sănătul celulelor, se transformă puțin cătă puțin în acest pigment purpuriu, care nu se mai jine de tulipină decât printun fir fragil al nervurii sălăuscate, nu mai așteaptă decât o slabă adiere care o ia cu sine către pământ într'un grăios sbor plantat. Dar oră de ce, la venirea iernii, se leapădă vegetalele de niste organe așa de preioase cum sunt frunzele, care servesc totdeodată la asimilarea carbonului și la respirație?

Aceasta se daorește faptului că, pe lângă aceste funcții primordiale, frunzele au rolul de efectua transpirație plantelor. Prin totă suprafață epidermei, lor și mai mult încă, prin orificiile numite stomate ele lasă să se evaporeze mari cantități de apă. În mod normal, apă astfel pierdută este înlocuită prin cea care este luată din pământ cu ajutorul

rădăcinilor plantei. Dar ce s-ar întâmpla, iarna, când pământul inghețăt nu mai poate să apă nevoie rădăcinilor? Pierzând mereu apă prin frunze și găsindu-se în imposibilitate de a-și reface proizile, planta s-ar usca și ar pieri curând. Deci, printun fenomen de anticipație, prevăzând o nevoie posibilă, arborii se remezină și se despoilează de frunzișul lor.

Multe fapte sorijină această interpretare. Se pot găsi păduri de fagi cu frunze persistente în tările foarte reci, ca de ex. în extrema sudică a Americii, dar aceste fârzi, fiind totodată f. umede, transpirația este inexistență și arborile nu se teme de nimic. Din contră, din același cauză arborii cu frunze persistente, din fârzi calde, ca de ex. măghierul, se despoilează pe deosebit în tot timpul perioadei de secetă. Ceațe, dovedește însă că există și altă teorie. Adărvat al "desfrunzătorului" este schimbarea numărului de stunci căldă vegetale sunt transportate în fârzi trăznite. De ex. Mărul, stejarul, pierciișul plantati în insula Reunion, capătă în cîteva generații numai, un frunzis subperis - adică frunzele nu mai cad toate odată și arborile rămân astfel totdeauna verde. Aceste fenomene, de prevedere adaptivă sunt printre cele mai misterioase, pe care ni le oferă natura. Această previziune, îndeamnă pasări să se expatrieze toamna. Tot ca face ca plămâni să respire înainte ca săngele să devină prea sărac în oxigen și provoacă somnul înainte ca toxinele să-l poată face imperios?

În multe cazuri nu și vorba decât de o simplă asociere realizată de organism între fenomenul preverderii și semnalele prevestitoare care îl precedă. Arboarele, este preventit de venirea iernii prin lungile suspirii de vîoră ale toamnei, el își ia precauții și se despoilează, urmând un ritm de mileni.

Din "Sciences et Voyages".

BREYER ALEXANDRU
Clasa VII-a A.

"VLĂSTARUL"

VACUUMUL

MILOACELE DE ALIMENTARE cu benzina al unui motor de automobil erau înainte de descoperirea alimentării automate, destul de neplăcute. Metoda automată de alimentare se face cu ajutorul unui aparat numit *vacuum*. Mișoarele de alimentare prin vechiul metodă sunt două: Prin cădere și prin presiune.

a) *Prin cădere*. Rezervorul cu benzina este așezat față de carburator. La o mică înălțime, astfel încât carburatorul să fie ușor alimentat fără intervenția altiei cauze. Acest sistem pe cît de simplu, pe atât de sigur. Grăție acestor calități mai este încă și astăzi întrebucinat la camioane sau motoare fixe ce nu au nevoie de linii de estetică.

b) *Prin Presiune*. Această metodă este cea mai puțin practică. În primul rând necesită o instalare multă, costisitoare făcătoare de predecesor. În al doilea rând, prezintă o oarecare lipsă corespondență. Acesta are loc întrucât benzina este încă și astăzi întrebucinat la camioane sau motoare fixe.

c) *Prin pompă*. În ajutorul căreia pună benzina din rezervor la o astăzi presiune incărcată să poată alimenta carburatorul. Pe lângă faptul că este incomod mai este și periculos. Această metodă astăzi nu se mai găsește la nici un automobil și mai ales la camioane sau motoare fixe.

Metoda cea mai practică și în același timp comodă este metoda de *alimentare automată*. Alimentarea se face cu ajutorul unui aparat numit *vacuum*. Acesta este format dintr-un rezervor de obicei de 3 litrii numit alimentator (z) în interiorul căruia este așezat absorbitoarul propriu zis (x). Absorbitoarul este prevăzut la partea inferioară cu o deschizătură (c) ce face legătura cu carburatorul. În interior la partea superioară este fixat absorbitoarul (y) propriu-zis. Acesta are 3 orificii superioare. Orificiul M face legătura cu brațele carburatorului, deci prin acest orificiu se face aspirația. A este orificiul prin care camera absorbitoare (x) vine în legătură cu aerul. E este orificiul prim care vine benzina absorbită. La partea inferioară camera abs. (x) este prevăzută cu o supapă (s) loc pe unde este alimentată camera nutritoare (z) și deci prin aceasta carburatorul.

Cum funcționează? Flotteurul (f) se găsește jos, deci supapa orificiului M deschide, dar ceea ce orificiul A închide. Deasemenă, supapa S închide. Motorul aspiră (gratele pistonului ce coboară în cilindru) și deci produce un vid în camera absor-

bitoare (x). Benzina vine prin orificiul E și în locul aerului absorbit. În timpul acestui plutitorul (F) se ridică și astfel închide supapa M deschizând supapa (x) să treacă în camera alimentatoare (Z). Absorbiținea se repetă grăție plutitorului (F) care lăsându-se în jos deschide supapa de aspirație (M) și o închide pe cea de aer (A). Astfel motorul este alimentat în mod automat cu esență de care nu are nevoie. Acest sistem este astăzi adaptat la toate automobilele, prin faptul că și dă posibilitățile de a-șeză rezervorul acolo unde ai loc și al doilea pentru că te scutește de anumite griji (în ceea ce privește alimentarea) ce îți ar răpi din timp.

MIU RADULESCU
clasa VII-a

"RUBRICA MATEMATICA"

■ Să se găsească 2 numere cunoscându-se cel mai mare comun Divizor al lor, D, și suma lor, s.

— Aplicație D = 22 s = 396.

■ Se consideră triunghiul isoscel A B C, cu vârful în A și cu înălțimea B B'.

Dintr-un punct al bazei B C se duce D E, perpendiculară pe A B și D F perpendiculară pe A C. Să se arate că suma B E + C F este constantă și egală cu C B'.

■ Să se găsească numerele întregi care verifică ecuația $x^2 - 16 = 0$ (—0).

■ RECIFICAȚIE. În numărul trecut, la exerciție de Trigonometrie propuse de elevul Breyer Alexandru din VII-a clasă s-a strecurat căteva greșeli care fac exercițiile să nu poată fi rezolvate.

Din mai jos celor interesați, enunțul exact al problemelor propuse.

1) Să se arate din ce cauză triunghiul, în care $a = 400$ m, $b = 60$ m și $B = 30^\circ$ nu se poate rezolva.

2) Să se rezolve triunghiul A B C, în care $a = 30$ m; $b = 16$ m și $A - B = 25^\circ$.

3) Să se verifice identitatea.

$$\sin(a-b) - \sin(b-c) \sin(c-a) + 4 \cos \frac{c-a}{2} \sin \frac{b-c}{2} = 0.$$

In privința celei de a doua problemă propusă de elevul Breyer Alexandru, din cauză unei văzute asemănări cu problema nr. 484 din „Elemente de Trigonometrie”, manual bine cunoscut, suntem obligați — cu toată păreră de rău — să nu luăm în considerare rezolvările prime.

Ar trebui ca asemănării de felul acesta să nu mai aibă loc, pentru că să putem menține mai departe prestigiul câștigat până acum de „Rubrica Matematică” în corpul revistei noastre.

N. ACIKGHEOZIAN
P. S.—Soluția problemelor se vor da d-lui prof. Marinescu în timp de 15 zile după apariția revistei.

CRONICA LITERARĂ

DUDOR Argehi Poarta - Neagră. — D. Argehi și una din cele mai remarcabile personalități literare ale României contemporane. Si dacă opera sa publicistică este foarte mare, volumele sale sunt însă foarte puține; până anul trecut, opera sa constă dintr'un singur, dar substanțial volum de poezii. Anul trecut au apărut multe discutate „Iocanele” și acum de curând „Poarta neagră”.

„Iocanele” erau memoriile din mănăstire; în „Poarta neagră” găsim memoriile din închisoare. Ca și celelalte volume, d. Argehi își grăbează amintirile fără nici o ordine, așa că prezintă volumul nu formecă unitatea, decât prin obiectul comun cel desciptiv: închisoarea Văcărești. Dar care e rezultatul? O frescă, sau mai degrabă un mozaic măreț al închisorii, cu mizeriile, melancolia, speranțele și deziluziile definițiilor. În fruntea acestor portretizări, amintiri și caracterizări ale vieții de închisoare, stă invocația plină de amar și întristare către Bucureștiul stricat și materialist.

Dar ce ar însemna aceste tablouri și impresii, fără arta vigoroasă a d-lui Argehi? Uzând de vocabularul bogat, d-sa stie să împriime celei mai mici lucrări o forță de impresiune, reliefând-o cu o ușoară notă melancolică sau cu un naturalism puternic. Artă d-lui Argehi, ca prozator, e naturalistă; ca necesitate acela căteva trivialități pentru care autorul lor e sociotim moralist (când d-sa e în fond, moral).

Dacă în proză d. Argehi nu e înăltimarea poeziei sale, totuși d-sa se afirmă ca un viguros prozator.

M. BUDESCU

A.I. Lascarov-Moldovanu: Cohorte mortii⁴.

„Cohorte mortii” însemneză un nou pas spre progres în literatură noastră interbelică.

Opera de un realism pur a d-lui Lascarov-Moldovanu cuprinde amintirile dureștoase a lungului și de suferințe ale unui luptător pentru patrie-autorul — și tot, odată chînurile ingrozitoare ale ţării în timpul că a fost conțropită de dusmani.

D. Lascarov-Moldovanu ne atrage prin stilul simplu dar sincer al unui părță la toate durerile și bucuriile neamului său, din timpul războiului mondial.

Dar autorul „Cohortelor morții” e pessimist. Toate scenele sunt zugrăvite în atmosferă cea mai sumbră și în culorile cele mai întunecate. Chiar când descrie o întâmplare, care pentru un alt autor — bine înțeles mai optimist — ar fi format subiectul unei povestiri veseli, pessimismul d-lui Lascarov-Moldovanu creează pagini triste. Totuși nu ne miră. Sufletul său, care suferă ingrozitor din cauza pro-

priilor sale nenorociiri, nu înceară totuși de a vibra la suferințele unanime ale neamului său. Si când paginile sale sunt udate de lacrimile unor ochi, ce lacrămău pentru toți, căruia sunt opite cu sângele cald ce curgea sâcoind dintr-o înimă română, când este tot să-și arătă audacia lui și sufletul umuș soldat decesat (țărăni sale, — acelă pagină nu pot să decătă credere).

Scurtele povestiri din „Cohortele morții”, — care desigur nu aducă diferite totuși se înăntăscă într-un tot — o istorie a războiului pentru integrarea neamului, am putea spune — descriu suferințele Românilor de a-și vedea jara invadată de ordele păgâne, toata ură și îndărjarea și în sfârșit perseverența în luptă, impotriva unui dusman, care voia să ne steagă de pe fața pământului. — Astfel autorul ne arată rând pe rând, dezcastrul produs de căderea Turciei, înfrângerea încercării românești dela Flămânda și crecerea Dunării de către Bulgari. Urmează răpirea frontală din Carpați și năvălirea Germanilor în țară; apoi retragerea și suferințele din Moldova din timpul refacerii armatei române. Si în fine, în primăvara anului următor, urmăză ovinovă, apoi victoria și... pacea.

Intrădeve d. L.-Moldovanu „încheiat rândurile unei cărți a suferinței” după cum spune însuși și cu drept cuvânt Opera Domnici-Sale îngăduște literatură contemporană română să învețe din nou volumul de toată laudă. **BARBU DAVID.**

G. Kirilescu: Povestea sfântului nostru rasboiu. În nouă d-sale volum, d. Kirilescu se ocupă amanunțit și redă cu conștințiozitate marelle nostru răbboiu 1916—1918. Începând cu ofensiva românească din prima parte a războiului, autorul descrie rând pe rând evenimentele și mai ales, jertfele facute de Români, la început pentru frații de dincolo de Carpați și-apoi chiar pentru apărarea pământului strămoșesc contopit cu dușmani din toate părțile. Urmează apoi refacerea și parte două a războiului, din care România au ieșit bătrâni.

În volumul d-sale, d. Kirilescu caută, în afara de o descreve evenimentele așa cum s-au petrecut, să caracterizeze sufletul românesc, plin de entuziasm și de speranță, gata, în același timp, la jertfa cea mai nobilă, cea pentru patrie. Pentru a reliefa cea mai mult succes această calitate a sufletului românesc nostru, autorul nu se servește de contrastul care se află chiar lângă noi, se servește de contrastul „amnicilor”. Ruși, cari numai la răbboiu și la sacrificii nu se gândeau și cari își arătau și demonizația cu orice prejudecă prezenta.

Sisfivel cu acest text bine documentat și împregnat peici și colo cu elemente lirice, d. Constant Kirilescu dă un valoros ajutor celor cari doresc să-știnoasă atât istoria cat și sufletul neamului lor.

RĂDU HANES

CRONICA DRAMATICĂ**DUŞMANCA (I'Eunemie)**

Comedie în 8 tablouri de Andrie Paul Antoine

PIESA, o comedie în trei acte, reprezentată

femeia fatală.
În această piesă, de la început, se observă un fapt de-o importanță capitală: autorul deși vrea să expue atitudinea psihologică a femeiei în raport cu trei epoci de varstă și de situație socială (în 1890, până în 1900 și în 1912) totuși nu reușește penetrându personajele nu-și reprezentă în toccani epoci.

Fata din epoca 1890 e nenaturală, naturaleala survenind din cauza materialismului predominant într'un moment când sentimentul ar fi trebuit să fie mai puternic. Pentru să facă ca tânărul ofițer — căsătorie a cărei în casătorie — logodnicul romantic, să se impună, autorul pută mai curând să uzeze de un alt motiv ceva mai adevarat decât cel de care s-a servit.

Femeia, în a doua epocă, adică în prima jumătate a epocii de tranziție la epoca modernă, e ceva mai naturală dar treceea la o a doua jumătate a aceleiași epoci că și transformă personajul și brusc schimbând femeia cu cofura cu cocul în creștet și cu pălărie pe vânuțul capului, într-o femeie din timpuri prea apropiate de noi.

Toate aceste faze cuprind două acte în cinci, trei morți, ieșiri din moartinele lor, și spun viață : ofițerul (interpretat de d. Corneliu Diarescu) — tânărul amorez, căsătorul (interpretat de cunoscutul artist d. Ion Morjan), cari dispar din cauza atitudinii unei femei (interpretat de d-na Aura Buzescu) c'ore glăcială, și amantul al treilea bărbat (interpretat de d. George Vraca) ce a areace soartă... aci din cauza „amorului acestelui femei” in... excess.

Actul al III-lea, scurt, act care da fapt ar fi trebuit să fie baza analizei autorului, reprezentă epoca primă : — femeia de azi, și totodată și două parte a piralelei — prima reprezentând-o finalul piesei — punctul de impresie al spectacolului.

...Dacă în actul al treilea, autorul ne dă femeia care, deși are un sentiment de dragoste în ea, totuși găsește că e mai logic să și-l stranguleze în favoarea caracteristicii epocii noastre, munca stinjorifică, în actul intâi, fata epocii 1890 e lipsită de sentiment poetic și visător lucru ce, pentru reușita paralelli, poate fi chiar într-o ampliere mai mare.

Autorul — am putea spune — n'a reușit să

realizeze opera dorită căci ceace vroiam ca să vedem, ceace ne promite replicile puse în gura bătrăbului reprezentat cu mai multă experiență în viață, ni se redă doar în cîteva replici foarte slabă.

Ansambul, în general, a fost mulțumitor.

DESANA

L A „TEATRUL Național” s'a reluat posmul dramatic al d-lui Victor Eftimiu : „Cocoșul negru”, care avuse pe vremuri un remarcabil succes. Voiu expune conținutul lui că și jocul de scenă al actorilor.

Verde-Impărat și chinuit de presimtiri grozave. Aude căntând meteu, înfricoșător glasul „Cocoșul negru”, care a căntat la naștere fiului său mai mic, voevodul Nenoc. Îl chemă pe acest impreună cu fiul său mai mare, voevodul Voie-Bună, pe care vrea să-l cunune cu fizica lui Roșu-Impărat, Miralena. Soții lui Roșu-Impărat este lăsat în castel, căci aduce un cadou. Cadoul este moartea ; Verde-Impărat este înjunghiat. În același timp cetatea este luată de Roșu-Impărat, care dă ordin, ca cei doi voevozii să fie aruncăți în închisoare, pentru a fi spărazi ziuă următoare. În temniță lui Nenoc vine diavolul sub chipul vîsterincului și-l în-deamnă să fugă, zugrăvindu-i în culorile cele mai vîi plăcerile și îspitele vieții. Nenoc e gata să-l urmeze, când apare Arhanghelul Mihail, care-i descoară, că vrea să-l urmeze pe dracul. Nenoc trebuie să aleagă : el alege pe diavol. Urmandu-l, Nenoc e dus în grădină lui Epicunes, și îndemnat de el la tot felul de păcate și nelegături.

Intre altele el omoară pe Făt-frumos, pentru a-i răpi iubita : pe Miralena. Însă plăcerile nu durează mult : dracul cere răspălat. El se prezice în călăgătură, și îspitește iar pe Nenoc. Îl face să intre argat la un hangiu, care iarăși nu și-a comită frătridul, apără Arhanghelul Mihail, respingându-l pentru teordeana din împărăția raiului. Nenoc, chinuit de măstrăile de cugat recunoaște în hangiu pe dracul, care se pusește în paza Arhanghelului Mihail. Nenoc, auzind că el vrea să-și recupeze trobilul, cu ajutorul poporului, și îspitește dracul să-i injungheze pe fratele său. În momentul când vrea să-l comită frătridul, apără Arhanghelul Mihail, respingându-l pentru teordeana din împărăția raiului. Nenoc, chinuit de măstrăile de cugat recunoaște în hangiu pe dracul, care să de pe față și-i cere... să se spănzure. El e „Co-

cosul negru", care i-a cântat la naștere, care l-a finit în ghiare și care acum îl cere sufletul... Voe-Bună e reintronat, dar în acest timp vine vestea, că Nenoroc a murit. E însă numai o veste: el sosește și e primit cu brațele deschise de Voe-Bună, care i-ar da orice. Da, orice, dar Nenoroc voește prea mult, vrea pe logodnică lui, pe Miralena. Voe-Bună refuză și Nenoroc, recunoșcând și pe diavol, prefăcut în visieric, se aruncă în mare.

In Nenoroc autorul a vrut să ne reprezinte pe omul născut într-un ceară râu; și urmărind de soartă, tot ce face se întoarce în potriva lui. Este deci o drammă de fatalitate. Autorul, însă, nu s'a jinut de acest caracter, pe care îl relatează încă din primul act. Astfel în acul al doilea Nenoroc e pus să aleargă, să dispuse de soartă lui. Desfășurarea acțiunii depinde acum de el, și nu de soartă. Tot așa și actul al treilea nu mai este nici o fatalitate, care să urmărească pe Nenoroc. Dar ea apare iarăși în acul al patrulea și mai ales în al cincilea: Nenoroc răscăolă pe niște jăranii și-i indeamnă să ardă, să jefuiască, să prade, iar el însetăji de răzbunare, îmbătaj de crizume și de razvătire îl ard chiar casele lui. Iată dar vechea nota: tot ce face împotriva altora se năpâstește asupra lui însuși. Sfârșitul acestui act, când diavolul se dă ge fajă și cere lui Nenoroc să se spânzure, și plin de frumusețe

și de măreție. Strașnicelile glasuri ale remuscarii sfâșie sufletul lui Nenoroc, dar peste tot se intinde, crește, dominează ca un tunet prelung, vocea satanei, încă cuvintele lui diabolice și fioroase se prăvălesc ca niște stânci asupra capului pleacă al lui Nenoroc. Este o parodie de versificație, dar este și de o rară frumusețe ca parte simbolică și ca efect sincer. Aici pare și fi sfârșitul piesei: Nenoroc e bîruit și coplesit. și este natural ca aceasta să fie sfârșitul ei. Sa-mi fie permis un mic amănunt personal. După sfârșitul acestui act mă dusese la garderoabă; mi se spuse că mai este un act. și trebuie să adaug, că n-am fost singurul care se amigise. Cum am spus este un sfârșit mai mult sau mai puțin logic. Autorul a făcut însă mareea greșelă de a adăugat încă un act (al săselea), crezând că publicul se mai interesează pentru Voe-Bună. Sfârșitul nu este potrivit. D-nul V. Efimiu, dându-i seamă probabil de aceasta, l-a schimbat acum, dar tocmai în modul cel mai neresușit și ridicol, și lăsând publicului un semn de întrebare împrengnat pe față: un sol vine să anunțe peirera lui Nenoroc și noi astăzi la un cortegiu funerar; muzica... o targă neagră, pe care e dus Nenoroc, care (vai l) nu se mai scoale și se lasă din liniștit la... groapă!

EUGEN KOHN.

Dumănică 14 Decembrie 1930.

Primul concert simfonic dirijat de Karl Elmendorff

PRIMA PARTE a stagionei s'a închiat cu două strălucite concerte conduse de dirijorul wagnerian Elmendorff. Acestea, este unul dintre puțini dirijori care a înțeles și a știut să se ridice până la nivelul concepției wagneriene.

Programul primului concert este dedicat în întregime lui Wagner și cuprinde: uvertura la „Vasul Fantezii“ Siegfried Idyll, preludiul acutului I și II din „Parsifal“ și preludiul acutului I și II din „Loehengrin“, fragmentul pădurii din Siegfried, marsul fanfarei din „Crepusculul zeilor“ și uvertura la „Tannhäuser“.

După ce și ai avut prilejul să-l auzi pe Elmendorff, debacea atunci ai putință să-ți dai seama de superficialitatea dirijorilor precedenți care au avut moștenirea să afirme că la înțeles pe Wagner,

Muzica Wagneriană e scrisă într-un stil deficit despre a de parturi, însă bogăță în leit-motive, mare compozitor să spue: că, dintr'un motiv wagnerian poti să scrii o simfonie.

Meritul lui Elmendorff e că a făcut atâtva de multă mai mare cu dintr-o publică atâtva adepti ai muzicii wagneriene, ei desigur că nu la placut, însă Elmendorff a tălmăcicit-o și publicul a știut să-și aprecieze străduințele.

Duminică 21 Decembrie 1930.

Al doilea concert simfonic dirijat de Karl Elmendorff

In programul celui de al doilea concert, Elmendorff a arătat că poate să înlămăcească totușă de bine ca pe Wagner, și pe Beethoven, Bizei și Richard Strauss.

Bizei n'a figurat până în prezent pe programele simfonicele noastre. Elmendorff însă ne-a dat o primă audiere a unei mici suite, supranumită „jeux d'enfants“ care face parte din 12 piese compuse pentru pian. Cinci din cele mai reușite piese au fost orchestrata de Edouard Colonne. Ele sunt înregistrate cu o fragilitate și drăguțășenie intrăvări copilărescă.

Seminătatea copilărescă din suita lui Bizei era menită să contrasteze în gradul cel mai înalt cu acelă dramă, între care era și ușuată pe program.

Una din drame este uvertura la Fidelio, „Leonora“ de Beethoven care e un rezumat eloquent al dramei

ce-i succede și despre care Wagner afirmă că: nu mi-e o uvertură, ci drama însuși.

Cela înțelege că și-a propus să arăte și transfigurăze chiar prima lui anunță, desfășurându-l într-o modalitate evenimentelor.

Pentru încheierea Elmendorff a apelat tot la Wagner, și dându-i prilejul să-i ascultăm încă trei piese: preludiul la „Tristan și Isolda“ și „Moarta Isoldei“, și sopranația lui Wotan și Vraca fecioară din „Walküre“ și uvertura la „Moestrii cîntăriți“.

Execlutora uveranjii „Maestrilor cîntăreții“ a întrecut ori și ce laudă. Dirijorul a scos din instrumentul de alamă, care întotdeauna s'a arătat rebleu cu operele wagneriene, unde întotdeauna îndeplinește și surorii covârșitoare, efecte sonore extra-ordinare.

Dirijorul împreună cu orchestra au fost indelung ovatați de public care a dovedit pricăperea în admirarea fru-nosului.

EUGENIU TRANCU-IAȘI

CRONICA FILMELOR

BYRD LA POLUL SUD. — Transpu-erea pe ecran a expediției la polul Sud, a amiralului Byrd. Scene științifice, pline de un realism în care se vede viața petrecută de către echipajului la pol. Un film pur științific.

Drumul spre glorie. — Este pentru primii orașă când faptul interpretabilă unei opere cinematografice sonore de către un artist cîntăreț, nu are niciun răsuflare fotografică. Tablourile admirabile ale Tirolului înzapezit, cu săciuri pierdute în albul gheței spînțecat doar de clopotnițele negre, din care răsună clopoțetele de clopoțină, cu ecouri în munți și în codri. Înmulțește de multă iubite, este neînchipuit de emoțional, iar finalul este demn de înțeleg și compoziție.

Monstrul mă-ilor. — Oameni din insule exotice ale mărilor dela Sud. Un film 75%, științific, în care ni se arată pescuitul bûrjelor și spaimea dusă la extrem de către băstinași pentru colosalul rechin al mirii. Neînchipuit de minută este cadru natural, încă neînținsă de mâna civilizațoare a omului, încă neînținsă de limba engleză.

Casa stăpînilor. — Stan și Bran atrași de perspectiva unor moșteniri fabuloase vacante, ajung la casa defuncțului bogăță, care tocmai era asupra unei anchete judiciare și care trebuie să stabilească anumite cauze ale morțel decedatului. A fost comisă o crimă? Cine e asasinul? Dece ură pisiile în serbare și sbor liliac prin camere? Dece se pornește singur prin odaie carcerul în care s'a învelit Bran? și cine este numila aceea care-l urmărește pa pas pe timidul Stan? Toate aceste

efecte de teroare au un haz agreabil, cu o sonoritate bună.

Insula misterioasă. — Redare pe ecran a marelui scriitor Jules Verne. Filmul este în întregime colorat și deșteaptă în noi sentimente de admirație, pentru savantul Dakar, care pune îpozitivele afără în fundul mărilor a unei alte ramuri a rasei omenești „omul pește“. Ca la toate scrierile lui Jules Verne face un desnudențat foarte agreabil în care arată cum eroul principal a invins toate piedicile și pedepsește pe dușmanii lui.

Regale Vagabonilor. — Film frumos, costume săcante, curtea regelui Ludovic XI sunt un album de imagini de o neînchipuită frumusețe. Frumusețea desăvârșită suferă însă de lipsă de synchronizare, a dialogurilor ulterior înregistrate în limba germană, (căci este prezentată sub această formă), fată de misările buzelor interperiojor, care vorbesc limbă engleză.

Informații. — „Benzii“ nemuritoare „su-perproducie“ a caselor Metro-Goldwyn a fost sincronizată și se va prezenta în actuala stagione.

Vîtoarele filme românești vor fi: I. „Strigoiul Carpaților“, II. „Alexandru Lăpușneanu“ și „Rapsodia Română“ care este aproape gata. Exterioarele au fost filmate prin bună voită d-lui prof. N. Iorga la „Universitatea populară din Văleni“.

TRAIAN C. POPESCU

V. B.

CRONICA PLASTICĂ

SALONUL ATENEULUI

SALONUL Ateneului e numit și cel refuzător pentru că toți cei care sunt respinși la Salonul Oficial sunt primii aci. E de așteptat deci că să găsim lucrările mai multe proaste. Și chiar așa este! Afară de către unul sau doi din Al. Moscu, Trotanu și Strâmbu (dintre care unul au fost expuse și la cel Oficial) celelalte sunt numai complicități care aci desigur nu mai apreciază decât multe lucrări de valoare numită „modernism”.

Această patere va fi pe măsuri cucerită în tablouele expuse în Salonul Ateneului astăzi, deoarece natura și copiaza exact, fară greseli de proporție, fără nimic săpător o ochiul. Da! Dar toamna aceasta este parte, totuși și copiată prea bine. Artă nu trebuie să fie o copie a naturii, ci să reprezinte o cîci altfel și însemnă să ne mulțumim cu fotografia. În opera de artă nu obiectul reprezentat interesează ci suflul artistului.

Obiectul și suflul oglindă în care se reflectă prin creație creator și operele.

Însă deși artă nu este intenționată așa cum ar trebui să fie în rămăne măngâieră ea constă în înteldeană marilor capodopere au fost în vremea lor socoteite moderne.

Si cu toate că operele unor Leonard de Vinci, Michel-Ange, Rembrandt, Rubens, etc., a fost modernism pentru contemporani săi pentru noi este și va rămâne vestie clasică.

Sorin Ionescu

IN JURUL UNEI CRITICE

A publicat în numărul 10 al revistei noastre un irizoriu o critică a unei expoziții pictorilor: Tribulaska, Ohanescu și Popovici, publicată într-un număr anterior, dând totodată o analiză de critici și apărându-se decise cu caracteristica sa a spărătorului lui Desana și nu voia să prezigne cele spuse de acesta sau să le acopere celăi spuse fără să le îndepărteze. Nu cred însă, că asemenea polemică să arate locul său în revista noastră. Părerea mea este că nu trebuie să se pronunță cu atâtă usurință în fața compozitorilor de dat o formulă.

Nu există reguli fixe pentru critica de artă, nu există reguli pentru critici. Dovada acesta situația și chiar existența a astor curente artistice, care se deschid și se închid reciproc, și nu pot fi stabilită o legătură sau deosebită între ele. A face, deci o critica ori reguli, ce nici nu există în realitate, întrumărtuirea criticii și a criticii încercă să le pronunță cu atâtă usurință în fața compozitorilor de dat o formulă.

CEL MAI MARE FAR DE AVIAȚIE DIN LUME

Cel mai mare far de aviație din lume a fost construit în apropiere de Chicago și are 200 m. înălțime. Puterea sa e de 2 milioane de lumânări și are un far, care terfelind artă bietulă pictor, vor clăui suprafața iluminată este de 2.010.624 km². Închipuindu-ne că acest far ar fi la Strasbourg, lumina să se vede în toată Franța, Belgia, Olanda, jumătate din Anglia, Cehoslovacia, Austria, Elveția, Germania și jumătate din Italia.

(După Meccano—Magazine)

M.

erile celor în urmă motiv de ironie. Dacă părere îi Desana sunt de comentat în nici un caz ele nu pot fi zefemiste.

Mărulescu Radu VI A.

PICTURA ȘI CULOAREA DE FOND

Ești că în pictură, la un tablou, trebuie deosebit în mod special două planuri principale: fondul și subiectul; fondul și în mod special celul care să lăsă în relief sujектul propus de pictor spre observare.

Aceste două elemente rare ori sunt bine distinse. De cele mai multe ori, ori subiectul sau confundă cu fondul, sau subiectul sărăcă fond de contrast, ori fondul se confundă cu subiectul dând naștere unei masse de culori, un amestec de culori care nu ne legăte nu numai ce autorul a vrut să redea dar nici ce se întâmplă.

În unele cazuri se ajunge că să creză doar subiectul care, abătându-le fizică în partea, să măsoare valoarea ta-

bentă și subiectivită și subiectul subiectivizat.

Fondul nu trebuie să se compună dintr-o mulțime de culori în cea să subiectului ei distinctă căci și în ce carte în care literile negre se disting pe hârtia albă, trebuie să se desosebească ideea fundamentală a celor secundare, de subiect.

Nu trebuie să redau dar nici ce se întâmplă.

Deși într-o compoziție, subiectul să nu distingă de subiectul său nu distinge, ca compoziția, de subiectul inițial și să fie materialul integrator al ideii fundamentale.

Aceste principii sunt extrem de reduse față de căt se poate cere unui artist asupra fondului în funcție de Desana.

MINUNELE VREMII UNIRIAS AL MARILOR

In săntierile dela Saint-Nazaire se construiește un nou transatlantic de 65-70 mii de tone, care va fi terminat în 1934.

Viteza sa comercială va fi de 28 noduri pe oră. El este amenajat pentru 5000 de pasageri și într-înălțim domenestră un lux orbital. Astfel cabinile de clasă I au toate căte o sală de baie. Deasemeni pe acest paquebot se mai găsesc și o piscină pentru înnot, două terenuri de tenis și un teren de golf.

CEL MAI MARE FAR DE AVIAȚIE DIN LUME

Cel mai mare far de aviație din lume a fost construit în apropiere de Chicago și are 200 m. înălțime. Puterea sa e de 2 milioane de lumânări și are un far, care terfelind artă bietulă pictor, vor clăui suprafața iluminată este de 2.010.624 km².

Închipuindu-ne că acest far ar fi la Strasbourg,

RASARITUL anul XII Nr. 10.—In ea găsești din toate căte ceva: aviație, literatură, cronici cinematografice de teatru, chiar și figuri de gimnastică de casă!

D. J. Manou, publică un articol „Asul Roșu” arătând eroismul și moartea baronului Manfred von Richthofen.

Articolul d-lui G. Goran asupra lui V. Alexandru figurează în revistă cu ocazia comemorării a 40 de ani de la moarte poetului. Acest lucru însă nu-l poate să origine: deacea era necesar să piuie în curențul critică de evenimentul care-l determină să scrie acest articol.

În articolul „Pământ” se vede că d. C. Ardeleanu are puteri mult mai mult dacă ar avea un izvor de inspirație mai original.

D. G. Goran este și poet. Mă rezerv să-mi formeze părerea asupra d-lui ca poet după alte poeme și nu după căci oricui ar cădea înaintea ochilor poezia „Grădina basmeilor”, n-ar putea exclama decat că, astăzi, e primă incercare promisă.

Pagina 5 a revistei este bine aranjată. Pe ea figurează articolul d-lui I. Gr. Oprisan „O manifestare economică” și cel al d-lui Scarlat Prearbă „Primul film sonor românesc”. Ambele articole sunt bune.

D. G. Negreanu publică cu competenția d-sale, „Zarmarea primei armate ceho-slovace”.

Autorul poeziei „Regina Nopții” a avut o foarte bună vîrstă de căci și pune un pseudonim, căci astfel rămâne necunoscut după o incarcătă de slabă.

Poezia său numită este foarte anemică din punct de vedere al inspirației și al ideilor.

Un articol foarte bine scris și venit la timp, este acela al d-lui Paul I. Papadopol, „Criza și cartea”.

Gronică este destul de bine făcută, însă afară de cea a cărților care nu este altceva decât o fină reclamă (poate chiar plătită), sub aspect de cronici.

Sperăm că numeroile viitoare să fie la un nivel mai ridicat decât acesta.

MIHAEL CIOC

Gândirea Nr. 12, anul X.—Revista Gândirea a împlinit 10 ani de existență. În acest seurt răstimp, a căștigat un loc important în mișcarea literară română, grupând în jurul ei colaboratori destini, a căror nume le găsim în sumarul acestui număr de aniversare, așa că numărul prezent,

tipărit în aceleași condiții tehnice minunate (numerose „hors-texte-uri”), se prezintă ca un adevarat volum de circa 80 pagini.

Pentru aniversare, d-nii: Cezar Petrescu și Nicifor Crainic, unul fondatorul, altul conducătorul revistei, publică un articol „Zece ani”, primul scriind despre apariția revistei, al doilea despre evoluția ei.

D. Lucian Blaga publică primele două capitole dintr-o mare lucrare filosofică „Eonul dogmatice”. Nu avem pretenții de a ne dă părerile despre această lucrare, ci ne mulțumim a rezuma aceste două capitole: Scolodin că dogma este o teză filosofică admisă fără cercetare critică, autorul arătă că dogma creștină s-a format în detrimentul logicei și filosofiei, nă voit niciodată să cerceteze mai adânc dogmatică. Ideul este ca logica și dogmatica să conlureze. Autorul dă apoi exemple de credință creștină (ideea Sf. Treime, naturile Măntuitorului, evenea Euharistie) în cari dogmatica a înăbusit logica (fapt început cu filosoful Philo din Alexandria). Așa fiind, înțeleptul nostru înțelege și admite dogmatica creștină, deoarece este antilogică.

D. Ion Pillat publică o foarte interesantă poezie, în care sistemul solar și privul aspectului unui circ:

Pe colu-i alb se-avântă Venus într'un costum / de batelischi

Pe un cal murg Mercur împarte înflăcăratul / fei destine

Galopul lor se depărtează și Mart urmecăz / după listă

Mândrând cu biciul Satelitti, doi pony mici / feu mersul lin.

Alături de d. Pillat, publică d. Aron Cotruș o poezie frântătoare de griji, nevoi și dureri în-

țăciușcu, Z. Stancu, Protopopescu, Ciocălteu, Tudor și Popp Marijan.

D. Vladescu își termină curțințitorul său articol despre „Un rău fiză leac” și împurările noastre.

D. Fr. Sîntio arată cum momentele importante în evoluția istorică și culturală a poporului nostru său oglindă în pictură: Tătărescu, cu lupta de redereștiare a României (1848), Aman, cu afirmarea conștiinței românești prin amintirea trecu-

tului (1866), Grigorescu, cu dragostea de țară și răsboiu îndependenții (1877). El s-au inspirat dela pictura franceză, respectiv dela clasicismul lui Ingres, romanticismul lui Delacroix și realismul lui Th. Rousseau.

D. Al. Busoiceanu publică un articol despre încercările nereușite pentru crearea unui stil românesc.

În Cronica, bogată în imidație, an cărorați ai revistări își dă obulor lor pentru numărul festiv: de remarcat cronica despre „Balagut” și „Roxana” scrisă de d. Const. Ionescu.

Revista Istrăitorii Sf. Sava. — Cu o deosebită placere am citit articolul scrierilor de la Sf. Sava. Ea reușește să se menție la un nivel, pentru care conducerii ei trebuie să fie felicită. Apărând într-o formă ingrijită și simpatică, revista are un bogat sunar, în care citim numele cătorva pro-

M. BUESC

C R O N I C A Ș C O L A RĂ

ACTIVITATEA EXTRA-ȘCOLARĂ A CL. VII A.

CÂND SE întreprinde o operă nouă, e bine să aruncăm o privire asupra creturii astfel ne învăță să procedăm Guglielmo Ferrero, autorul celebrei opere: „Histoire della grandeur et della décadence de Rome”.
Dacă se scrie despre activitatea civilă și anume despre sezoanele clasice, astăzi în VII-A, nu ceea ce va atrage multă atenție, sunt vorbe care vorbesc însă, înainte de a vorbi despre ceea ce vom spune. Vorbirea începe cu ceea ce ar trebui să se întâlnească într-o operă de istorie, ceea ce ar trebui să intereseze astăzi mai mulți, trebuie să sacrificăm călevă rânduri pentru a arunca o privire scurtă asupra activității noastre de până acum, deși ea se rezumă la o sezoare în clasa IV-a, făcută sub conducerea unui fost elev al liceului, Domnul Alexandru Elian, una în clasa V-a din indemnium altui fost elev al liceului, Domnul Alexandru Ciorănescu, precum și una în clasa VI-a sub conducerea directorului Domnului avocat Elysée Fară și secretar Mihail Popescu, cărora se aducem în acădă multumirile noastre pe această cale.

înca odată minunile noastre pe aceasta cale.
Să poată că dacă nâm fi fost în ultimul an și deci, atât de aproape de bacalaureat, am fi constat și deacum înainte aceasă lipsă de activitate. Dar faptul, că încă puține zile, vom mai sta pe bâncile acestei școli ne-a determinat pe toți să primim cu bucurie frumoasa inițiativă a Domnului Director Focșa de a introduce în tot liceul șez- torii pe clase.

lătă-ne deci, că rupem cu o tradiție, care, deși atât de puțin satisfăcătoare a fost respectată cu stricteță până azi. Pe de altă parte această hotărîre se datoră și domnului avocat E. Fara, care îndată ce a apărut în mijlocul nostru la sfârșit

anului trecut, ne-a îndemnat să lucrăm cu mai multă râvnă pe acest teren al activității extrașcolare și îndată se produc primele noastre două șezători cu adevărat bune.

Să arătăm că decizia noastră se îngebează un astfel de „comitet al sezoanelor” sub conducere directă a Domnului! Fara să compus dirijorii mari: Constantin Erbeceanu, Petre Maxim, Eugen Kohn, Camil Dumitrescu și Barbu Davideanu care va căuta să organizeze sezoanele la intervale de maximum o lună de zile și în același timp să supravegheze ca declamațiile, conferințele, muzica etc., să fie că mai bine alese din toate punctele de vedere.

Sperăm că ne vom bucura totdeauna de sprijinul direcției și al Domnilor profesori precurzi și de al D-lui Fara, de al căruia concurs ne-a adus și până acum. Rămâne colegilor sarcina de a lăpuț din totă inimă către acest scop.

BARBU DAVID
1930

BARBU DAVI
1930

Prinț'ro dispozițiune a Ministerului de Instrucție se introduce în câteva licee învățământul facultativ al uneia din limbele polonă, sărbătoare și cehă.

In școala noastră se introduce limba polonă deja elevi din clasele IV și V-a s-au înscris și curând vor începe să învețe limba polonă, sărbătoarea națională.

„CAVALERII“

ORIZONTAL

reșunat în lumea Evului Mediu, 56. Locuitorii la unei 14ri, 61. Luărăm pe nedrept, 68. Boieri retrogradi (ironici), 77. Prada, 71. Funcționează, 74. Desetepe (fig.), 77. Instituție, 79. Arborele mic și săptămâni, 81. Cetate turcescă, 83. Varietate de culori, 84. Târziu, 85. Se faleau, 86. Asigură tremur, 87. Identifică, 88. Sărac, 89. Pandă, 90. Fără suport, 91. Amintire, 92. Adevar, 95. Făcându-și cunoscătorie, 98. Părăsindu-și, 99. Cocăea amestecată cu drojdie, 107. Simbolul blândeităriei, 104. Precisez, 105. Cu schelatu mare, 107. Alăru, 110. Specimen, 113. Armă, 116. Atribuționare, 122. Interzis, 123. Conjur, 126. Unguent (inv.).

**TRAIAN C. POPESCU
CI. V B.**

1. řARADĂ de řtefănescu Aureliu II. b.

Prima parte de cătați de un instrument dați.
A doua de vreți să știți plantă textila găsiți.
Dacă le împreunați, loc de baie o s'afflați.

2. JOC ROMBIC de Șerbănescu R. III b

×	Consoană.
× × ×	Culoare.
× × × × ×	Popor antic.
× × × × × × ×	Istoric grec.
× × × ×	Locul de naștere,
× × ×	Fluviu în Europa
×	Vocală.

3. ŞARADA de Vulpe Dumitru III b

Şarada ce v'o propun
În trei părți o descompun
Prima parte, un cuvânt,
Nue numai pe pământ,
Înțelesuri multe are,
Deçi alegeți pe ori care!
Partea două o găsești
Când îți dă sau când primești
Iar a treia o atlăzi
La domini vecchi dacă cătăi.
La un loc când le unți
Un oras român găsiști.

VIÄSTARUL" Nr. 4

BON No. 3

- Citat într-un document scris la adresa învinuitorului de către „șahul” spătarul său, 2. Inviniuire.
- Relativ la un act valabil. 4. Dein, 5. Munți în România, 7. Urh. 8. Preot mahomedan, 9. Aci valerii să bat înțelegă, 10. Notă muzicală, 12. Conjură, 13. În cota, 14. Căpătă, 15. Asediu, 16. Lărgit, 17. În parfumuri, 18. Cu cincăună, 19. Parfumuri, 20. Marii stări, 21. Regina ce a osădât moarte pe Maria Stuart, 22. Darul de căpătenie al căvorilor, 23. Pers. mitologice, 25. Legă feudală, 40. Nobili în Evul Mediu, 42. Metal, 43. Lită grecească, 45. Distr

„VLĂSTARUL”

4. JOC IN PATRAT de Brihălescu D. VI B.
X X X X X Giocan.
X X X X X Metal.
X X X X X Mâncare.
X X X X X Verb.
X X X X X Locuință. Vertical la fel.
5. ȘARADA de Marg. Bunescu Inst. Pompiliu.

Prima parte vei alege
in religie de-i căta.
Iar a doua - o mirare
Câte odată loarte mare!
La vie de vei căta.
A treia parte vei alla!
Toate trei le șești
La toți ochii o găsești.
6. GOLF DE CUVINTE de Metodiu și Ciril, VI B.
Plecând din IAD am trecut RINUI ca să ajung la CER.

7. PUNCTELE MAGICHE de Brihălescu D. VII B.

Unindu-se punctele prin linii se va da peste un oraș european.
8. ARITMOGRAFIC de Pavel M., V.a.
1, 5, 3, 8, 3, 9, 6 Oras în Muntenia.
4, 5, 9, 8, 15, 9 Oras în Transilvania
6, 12, 1, 3, 6, 2 Localitate petroliferă.
4, 6, 10, 3, 7, 2, 9 Prov. românească.
7, 3, 0, 11, 0, 4, 2 Afluent al Argesului.
2, 9, 13, 2 Capitală de prov.
9, 5, 14, 3, 13 Râu în Muntenia.
Înțialtele citate de sus în jos dă numele unui oraș vecine cu România.

Deslegările jocurilor din „Vlăstarul” Nr. 3.

ARITMOGRAF F.
Damasc, Impacientă; Macrin; Invitat; Thersite;
Rahatlocum; Istrat; Edificator.
Dimitrie-Cantemir.
LOGOGRIF.
Frasin; Rasin; Asin; Sin; In; N.
JOC ÎN TRIUNGHIU.
Ur-gan; Roman; Amuz; Gaz; An; N.
JOC ECUATIE.
Danemarcă.

PREMIILE NOASTRE

Pentru a putea participa la concursul cu premii elevul sau eleva trebuie neapărat ca odată cu jocurile să înmânăce d-lui profesor G. Marinescu și bonul No. 2. Deslegările se primește cel mult până la 15 de zile de la apariția acestuia număr.

TIPOGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL”, S. A., STR. BREZOIANU, 11, — BUCUREȘTI

ENIGMA. Meteorit.

JOC IN ROMB.
R; Son; Samar; România; Canin; Rin; N.
FRAZA MISTERIOASA.

M'a luat peste picior și pierzând răbdarea i-am

apăcat către la moalele capului.

PREMIIUL „VLĂSTARULUI” LA JOCURI

DIN Nr. 1-2.

Prin tragere la sorti au căștigat următorii :
Premiul I. Endos II A o placă flexibilă „Photo-card”.

Premiul II. Lipschutz, 10 numere din „Ocolul pănamului în Submarin”, Beresteanu V. b., calendarul „Lumea Ilustrată” pe anul 1931.

Premiul III. Vespreni Otto III B, colecția „Vlăstarul” anul VI.

Premiul IV. Gobi IV, colecția „Vlăstarul” anul VI.

Premiul V. Loghiade II b, colecția „Vlăstarul” anul VI.

DELEGATORII JOCURILOR

DIN „VLĂSTARUL” Nr. 3.

Au deslegat 7 jocuri :

Brihălescu D. VI b, Grunberg M. VI b, Ionescu N. II a, Solavici M. II b, Zaharia II b, Sănti S., Teodoru M. II b, Niculescu II a, Stefanescu A. II b, Nicolau T. II b, Kohl S. IV, Rosenstein J. II b, Farmachi G. VI a, Niculescu V. III b, Seimeanu VI. III b, Edikardasea B. II a, Bădulescu B. VI b, Hasan II a, Lăzărescu M. V a, Margaretă Bunescu Inst. Pompiliu; Petrușcu P. II b, Mustescu V. II b, Popescu G. II b, Atersolu VI b, Stetă Marian II b, Rosenblum I. II b, Popescu V. III b, Schräger II b, Georgiadis M. VI a, Fulin I. V a, Vasilescu-Popescu III b.

Au deslegat 6 jocuri :

Costea I. a, Dănilă I. a, Nicolaeșcu G. III b, Nicolae P. III b, Mileti I. III b, Lahovari M. V a, Lechiade II b, Grigore I. II b, Mironești VI b, Sain Aristide III b, Strominger H. III b, Georgeșcu L. II a, Jiohoff S. IV, Mihăescu A. III b, Stoenești Cr. III b, Lăzărescu I. II a, Niculescu D. II b, Nicașiu II b, Mihăescu I. III b, Jean Butărescu Inst. Pompiliu, Nicașian Bergit II b.

Au deslegat 5 jocuri :

Sufrin V. a, Museteșcu N. II b, Pavel V. a, Stefanescu N. II b, Rătescu M. III b, Marinescu G., Russu N. III b, Săvulescu Gh. III b, Pauker V. a, Nicoara I. III b, Sofia Manolache Inst. Pompiliu, Valentina Brosteanu Inst. Pompiliu, Simona Catargi Inst. Pompiliu.

Au deslegat 4 jocuri :

Bujenă II b, Calcovorescu și Lebovici VI b.

Au deslegat 3 jocuri :

Constantinescu Calidasa III a, Constantinescu M. I a.

Au deslegat 2 jocuri: Kinel Jean I, Mărculescu II a.

Au deslegat 1 joc: Marinescu III b.

„UNIVERSUL”

SOCIETATE ANONIMA PE ACȚIUNI
SEDIUL: BUCUREȘTI, STRADA BREZOIANU NR 9-11
Director: STELIAN POPESCU

„UNIVERSUL” ORGAN INDEPENDENT
ESTE CEL MAI VECIU ȘI RÂSPÂNDIT
ZIAR ROMÂNESC, CU ȘTIRILE CELE MAI RAPIDE DIN LUMEA INTREAGĂ.

APARE ZILNIC IN 8-10-12-15-20-24 PAGINI

și în culori, cu colaborarea celor mai competenți și distinși scriitori, dând o atenție deosebită chestiunilor Culturale, Artistice, Militare, Agricole, Sportive etc. — Corespondență proprie în toată țara și străinătate. — Servicii speciale de Telefon și Telegraf. Uzina proprie.

Sectiuni de Zoologie, Limotipie, Stereotipie, Legătorie, Dosen, Fotografie, Zincografie, Mașini rotative și plane, din cele mai perfectionate. Expediție proprie.

VASTA PUBLICITATE A „UNIVERSULUI” aduce reale folosuri Comerțului și Industrial, economiei naționale și finanțelor prin răspândirea acestui mare ziar în toată țara și în străinătate.

Ziarul „UNIVERSUL” se vinde cu 3 LEI exemplarul în toată țara, iar prețul abonamentelor este: 80 LEI pe o lună, 200 LEI pe trei luni, 370 LEI pe 6 luni și 750 LEI pe un an.

Pentru străinătate dublu.

Abonamentele se servesc numai în doba 1 și 15 ai fiecărui lună.

„UNIVERSUL” mai editează :

„VESELA” Cea mai mare revistă umoristică în culori. Apare Joi. 5 lei exemplarul — 220 lei abonamentul în jăru.

„ILUSTRATIUNE ROMÂNĂ” Cea mai frumoasă și interesantă revistă ilustrată săptămânală.

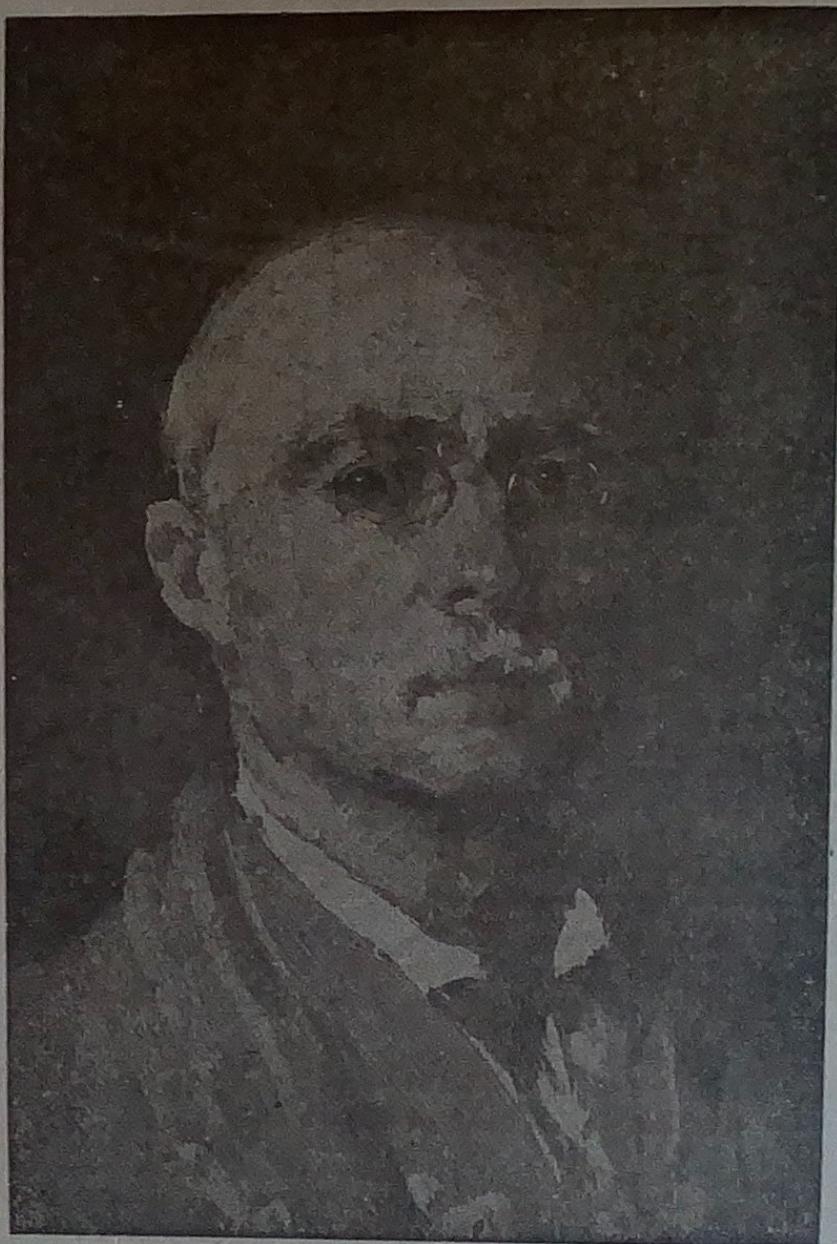
„Ziarul Științelor și al Călătoriilor” Revistă științifică în cursul cu ultimele nouăți și descoperiri științifice.

Apare Marțea. 5 lei exemplarul — 220 lei abonamentul.

„UNIVERSUL COPILOR” Revistă în culori p. copii și tineret. Apare Micurești. 5 lei exemplarul — 200 lei abonamentul.

„DUMINICA UNIVERSULUI” Cea mai răspândită revistă literară și artistică, scrisă de cei mai buni scriitori. Apare Duminica. 6 lei exemplarul. Abonamentele pentru străinătate prețul este dublu.

Cărțile ce apar în „BIBLIOTECA ZIARULUI UNIVERSUL” sunt adăugate perioada sălăilor literaturi românești și străine. Se expediază gratuit Catalogul la cerere.

PICTURA
PORTRETUL PICTORULUI GRIGORESCU